

Overweging Lourdesmis, 22 april 2026

De Kerk, die onderweg is naar de voleinding der tijden en God tegemoet gaat, doet dat in de voetsporen van Maria. Maria is degene die het wezen van de Kerk op de meest volkomen wijze representeert.

Maar wat is dat: die voleinding der tijden, ofwel dat uiteindelijk alles goed komt. In Dantes *Divina Commedia* woont Maria in de hoogste hemel, het dichtst bij God. Tegelijk is zij de eerste die de nood van Dante opmerkt als hij verdwaald raakt in een donker bos. Dat is verbeelding, maar het zegt toch wel iets: degene die het dichtst bij God is, is het meest bij de wereld betrokken. Dante beschrijft het zo dat je bang wordt dat Maria een hartverlamming krijgt van de ellende die ze ziet. In de hemel met al dat licht, is ze tegelijkertijd bewogen met de minsten en geringsten. De gedachte dat heiligen onze voorsprekers zijn; onze zorgen, verlangens en verdriet het beste kennen, zit in dezelfde richting. Misschien kun je zo denken over Gods almacht. Dat hij het elk moment opnieuw weer kan zijn: betrokken en vol medelijden, zonder er onderdoor te gaan. Precies dat is ook het punt waar jodendom, christendom en islam het roerend over eens zijn: onze God is een barmhartige en genadige God. Compassie is de kern.”

Hoe doen we dat: God tegemoet gaan in de voetsporen van Maria? Door te beginnen met ontmoeting, met naastenliefde. Het is heel essentieel dat je beseft niet alleen op een eiland te zijn, dat je geen eiland bent, maar dat je juist voor elkaar bestaat. ‘No one is an island’ is de titel van een gedicht van John Donne en de titel van een boek van Thomas Merton.

Niet jij maakt je eigen leven, je hebt het gekregen. Het wordt vormgegeven in relatie tot de ander. En de ander is dan zowel God als andere mensen.

Onze Kerk wordt samengehouden door de Liefde. En die liefde is steeds op de ander gericht en is moeilijk in een systeem onder te brengen. Het grote gebod van de liefde is geen kant en klare handleiding voor ons ethische handelen in het leven van alledag. Het gebod vraagt ons om over onze eigen weerstand heen te komen en wil dat wij doen wat goed is voor een ander. Je moet als het ware boven jezelf uitstijgen. De weg van de naastenliefde is dus geen gemakkelijke of liefelijke weg. Liefde begint waar een mens zich laat raken en onderbreken.

Van belang is het verstaan dat wat je bent jou is gegeven door mensen die je zijn voorgegaan. Ook wij worden uitgenodigd om ons dienstbaar te maken aan anderen. Dat besef leidt tot verantwoordelijkheid: leven uit naastenliefde, eerbied voor het leven, respect voor de traditie.

Wanneer we zo leven zijn we niet gefixeerd op God als een soort almachtig opperwezen met menselijke trekjes en de vraag waarom Hij alles wat verkeerd gaat in de wereld toelaat. En zelfs de grens tussen geloven en niet geloven vervaagt.

God is geen wezen buiten ons maar een dynamische werkelijkheid die inwerkt in onze wereld. En om die dynamische werkelijkheid te ervaren hebben we het voorbeeld van Maria nodig en daarom is het zo goed om op bedevaart naar Lourdes te gaan, waar ze een aantal malen aan Bernadette Soubirous verschenen is. Ze hebben geen wijn meer zegt Maria tijdens de bruiloft te Kanaän en wijn staat daar ook voor voedsel, schoon water, vrijheid, mensenrechten en alles wat maar nodig is voor een menswaardig leven. Maria staat tussen de mensen die dat ontbreekt en laat hun hoop zien dat daar verandering in komt.

Wat over Maria gezegd wordt, geldt daarom ook voor ieder van ons. Wij zijn middelaars en middelaresses, mede-verlossers en mede-verlosseressen naar haar voorbeeld, of preciezer, wij mogen een appél horen in haar voorbeeld om zo te zijn.

Pastor Luc Janssens o.carm.